

Strafferetlige aspekter af den nye konkurrencelov

26.02.2013
Vsa. Hans Jakob Folker

Hovedelementerne

- Indførelse af fængselsstraf for kartelaftaler
- Forhøjelse af grundbeløb for bøder til virksomheder og personer
- Lovfæstelse af bødeudmålingsprincipperne, herunder kriteriet ”virksomhedens omsætning”
- Mulighed for brug af mere vidtgående efterforskningsskridt
- Tilpasning af leniency-programmet
- Andet

Den valgte fængselsmodel

- KL § 23, stk. 3. Straffen for den [som] indgår **kartelaftale** kan stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis overtrædelsen er **forsættlig** og af **grov beskaffenhed**, navnlig på grund af *overtrædelsens omfang eller de skadevirkninger*, den er egnet til at medføre.
- **Strfl. § 299 c.** Med fængsel indtil 6 år straffes den, der under **særligt skærpende omstændigheder** indgår en kartelaftale omfattet af konkurrencelovens § 23, stk. 3. Som særligt skærpende omstændighed anses navnlig tilfælde, hvor overtrædelsen har haft et *betydeligt* omfang eller har været egnet til at medføre *betydelig* skade.

Begrebet ”kartelaftaler”, jf. KL § 23, stk. 3, 2. pkt.

Ved **kartelaftale** efter 1. pkt. forstås en aftale, samordnet praksis eller vedtagelse mellem virksomheder i samme omsætningsled om

1) priser, avancer og lignende for salget eller

videresalget af varer eller tjenesteydelser,

2) begrænsninger af produktion

eller salg,

3) opdeling af markeder eller kunder eller

4) koordinering af bud.

Begreberne ”grov beskaffenhed” og ”særdeles skærpende omstændigheder”

- Begreberne vil blive fastlagt i retspraksis gennem konkrete sager
- I bestemmelsernes ordlyd henvises navnlig til **omfang** og **skadevirkning**
- Forarbejder:

Bl.a. henvises til: *”De skadelige virkninger kommer bl.a. til udtryk ved overpriser for de involverede varer eller tjenesteydelser [..]”*.

”Med overtrædelsens ”omfang” sigtes til såvel overtrædelsens markedsmæssige udbredelse som overtrædelsens varighed”

- Sammenligning med andre former for økonomisk kriminalitet, f.eks. bedragerisager og markedsmisbrug.

Nogle processuelle følger af, at kartelaftaler kan straffes med fængsel

- Ikke længere "bare" bødesager
- Mulighed for anholdelse og varetægtsfængsel
- Mulighed for forsvarsbeskikkelse
- Sagerne kan ankes uden tilladelse fra
Procesbevillingsnævnet
- Der vil kunne ske udlevering til andre landes myndigheder

Forhøjelse af grundbeløb for bøder til virksomheder og personer

	Virksomhed	Person
Mindre alvorlige	Op til 4 mio. kr. (>400 t.kr.)	Mindst 50 t.kr.
Alvorlige	Mellem 4 mio. kr. og 20 mio. kr. (400 t.kr. til 15 mio. kr.)	Mindst 100 t.kr.
Meget alvorlige	20 mio. kr. eller derover (>15 mio. kr.)	Mindst 200 t.kr.

Konkrete bødeeksempler ("x10-faktoren")

- Erik Jørgensen-sagen (bindende videresalgspriser)
Gl. bødeniveau 400 t.kr. Nyt bødeniveau 4 mio. kr.
- Busvognmands-sagen (brancheforening)
Gl. bødeniveau 500 t.kr. Nyt bødeniveau 5 mio. kr.
- Miljølaboratorie-sagen (tilbudskoodinering/markedsdeling)
Gl. bødeniveau 500 t.kr. Nyt bødeniveau 5 mio. kr.
- El-kartellet (tilbudskoordinerings)
Gl. bødeniveau 3 mio. kr (efter 2000-loven). Nyt bødeniveau 25-35 mio. kr.
- Arla-sagen (misbrug af dominerende stilling)
Gl. bødeniveau 5 mio. kr. Nyt bødeniveau 15-20 mio. kr.

Lovfæstelse af bødeudmålingsprincipper, herunder kriteriet ”virksomhedens omsætning”

- KL § 23, stk. 5. Ved udmåling af bøder efter denne lov skal der tages hensyn til overtrædelsens **grovhed** og **varighed**. Ved udmåling af bøder i forhold til juridiske personer skal der desuden tages hensyn til den **juridiske persons omsætning**.
- Den juridiske persons omsætning fastlægges som Koncernomsætning fra samtlige varer eller tjenesteydelser, som virksomheden producerer eller distribuerer
- Indførelse af bødeloft på 10 % af virksomhedens samlede koncernomsætning, set som et gennemsnit over de seneste f.eks. 3 år

Mulighed for brug af mere vidtgående efterforskningskridt

KL § 23, stk. 3-sager og strfl § 299 c-sager

- Ransagning hos ikke-mistænkte
- Visse former for observation inklusiv teleobservation

Kun strfl. § 299 c-sager

- Telefonaflytning
- Rumaflytning
- Særlig kvalificeret observation
- Dataaflæsning

Tilpasning af leniency-reglerne, jf. KL § 23 a, stk. 1

- Den første ansøger, som afslører en kartelaftale, som myndigheder ikke kendte til mv. går fri ved tiltalefrafald
- Er ansøger en virksomhed omfatter ansøgningen også virksomhedens ledelse og ansatte
- Ansøgninger fra senere ansøgere betragtes som ansøgning om strafnedsættelse. Virksomheder behandles efter eksisterende system. Personer behandles efter straffelovens alm. regler.
- I bemærkninger forudsættes det, at mulighederne for strafnedsættelse anvendes fuld ud.

Andet

- Nævningesager ved straffpåstande over 4 år.
- Forsøg og tilbagetræden fra forsøg, jf. strfl §§ 21 og 22.
- Brug af strfl § 88, stk. 1, 2. pkt. om forhøjelse af strafferamme på indtil det halve ved overtrædelser af **særdeles grov karakter.**
- Overgangsbestemmelser

